Til deg som planlegger å male grått

Alle maler huset grått! Vil du gjøre som alle andre?

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Nå males husene grå – over hele landet, i bygd og by. Store hus og små hus, i alle stilarter og omgivelser. Årsakene til at grått har blitt så populært som utendørsfarge er nok flere; mote spiller inn, og grått virker nøytralt og trygt når fargevalget blir vanskelig. Uansett; ingen av delene er god grunn for at du også skal velge grått.

Hva liker du og hva kler huset

Det viktigste er at du finner en farge du liker, som kler huset og omgivelsene. Hvis det allerede er mange grå hus i nabolaget kan det være en idé å velge en annen farge.

– Grå hus er en fin kontrast til fargede hus. Men hvis hele kvartal eller boligstrøk blir grå er det ikke fint lenger. Da blir det «grått», sier Kine Angelo, fargeforsker ved NTNU. Hun minner oss om bebyggelsens betydning for landskapet og hvordan farger på hus er med på å gi et sted både identitet og særpreg. Nå er hun bekymret for at det grå tar litt overhånd. En bekymring hun deler med mange.

Eksperttips nr. 1

Hvis du blåser i moten, og velger grått fordi du tenker «nøytralt og trygt» bør du være obs. Grått har

nemlig mange ansikt, akkurat som andre farger. Når du vel har funnet «din farge»; vær du sikker – den vil se annerledes ut på husveggen enn på den lille fargeprøven. Generelt blir farger lysere og gjerne mer fargesterke på veggen enn på fargekartet. Eksperttipset er derfor at du velger en farge som er mørkere og mer skitten enn den du ønsker på huset.

Fargen skifter også karakter; gråfargen du trodde var nøytral, blir blåaktig. Og helt uten at det var tilsiktet kan du også risikere at huset blir rosa og lilla. Dersom fargen er for lys, kan den komme til å se hvit ut.

Grå hus er en fin kontrast til fargede hus, og ikke vær redd for å velge en mørk nyanse. Fargen blir lysere på fasaden enn på fargeprøven.

Grått er ikke nøytralt

Dette kan virke forvirrende, men det er ikke tilfeldig hvordan fargene endrer seg. Den svenske fargeforskeren Karin Fridell Anter har knekket kodene i sin doktoravhandling «Hvilken farge har det røde huset».

– Det finnes et mønster i hvordan fargene endrer karakter, sier hun. Og i boken «Färgen på huset» deler hun sin kunnskap på en praktisk og konkret måte med den som vil lære mer om utendørs fargesetting. Her gir hun gode anvisninger for hvordan de ulike fargene endrer seg.

Til den som vil velge grått gir hun blant annet disse rådene:

Velg en farge som er mørkere og mer skitten enn den du vil ha på huset.

Vil du at huset skal oppleves nøytral grått, velger du en varm gråfarge.

Velger du en nøytral grå prøve, får du en fasadefarge som drar mot blått eller lilla.

Hvis du ønsker lyst grått hus, bør du velge farge med minst 15 i sorthet i NCS-koden. En lysere farge vil oppleves hvit.

Fargeprøver som er tonet mot blått, gir farger som er tydelig blå.

Fargeprøver med rødtone kan gi fasader som drar mot lilla.

Lyse grå farger med grønntone kan gjøre fasaden svakt blågrønn.

Velger du en helt lys grå vil den se hvit ut på veggen.

Hvis du ønsker en nøytral grå på huset må du velge en farge som ser gulaktig ut på fargekartet.

Gulaktig grå blir nøytral

– Ikke vær redd for de mørke gråtonene, sier hun. Du må heller ikke la deg skremme av gulheten i en gråfarge; den vil forsvinne på fasaden og du får et hus som verken er gulgrått, rosa eller blågrått.

Nøytralt blir blått

Et problem mange opplever er at den grå fargen oppleves blå på huset. Det er lett å havne i den fellen, da nøytrale farger (de som har N i NCS-koden) vil helle mot blått. Dersom fargeprøven er grå tonet mot blått vil fargen oppleves tydelig blå på huset.

Velger du en nøytral grå eller en grå tonet mot blått vil fargen på huset bli blågrått eller blått.